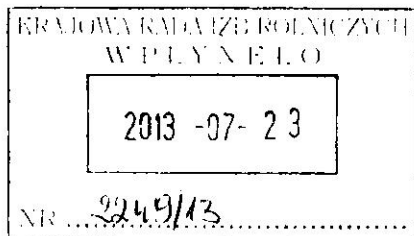

Warszawa, dnia 23 lipca 2013 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB-rś-076-11/13 (mr-2784)

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Dotyczy: realizacji wniosku z posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 22 maja 2013 roku

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo KRIR/MR/731/2013 z dnia 18 czerwca 2013 roku *realizujące wniosek z posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 22 maja 2013 roku*, uprzejmie informuję, co następuje.

W dniu 15 marca 2013 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, pod pozycją 361, zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.*

Jedną ze zmian wprowadzonych w ww. rozporządzeniu, odróżniających aktualne przepisy od wcześniej obowiązujących, jest zmienione podejście do stosowania sankcji w programie rolnośrodowiskowym. Wspomniana zmiana wynikała z konieczności dostosowania przepisów krajowych do przepisów unijnych, bowiem zgodnie z brzmieniem art. 18 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011: „(...)w przypadku zobowiązań wieloletnich, zmniejszenia pomocy, wykluczenia i odzyskiwanie mają zastosowanie również do kwot wypłaconych już z tytułu tego zobowiązania w latach wcześniejszych.”. Przepis ten jest jasny i jednoznacznie wynika z niego, że sankcje wobec beneficjentów muszą być stosowane, w przypadku zobowiązań wieloletnich, także w stosunku do lat poprzednich, w których wypłacono pomoc. Co więcej, z przepisu tego nie wynika, że państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu tych regulacji, a zatem przepis ten musi być przestrzegany. Szczegółowe zasady dotyczące stosowania art. 18 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 zostały uregulowane w § 38 i 39 rozporządzenia rolnośrodowiskowego.

W związku z koniecznością wprowadzenia ww. przepisu, a więc wprowadzenia sankcji w odniesieniu nie tylko do roku, w którym stwierdzono uchybienie ale także w stosunku do lat ubiegłych podjęto decyzję o modyfikacji systemu sankcji w polskim programie rolnośrodowiskowym, w tym m.in. o odejściu od naliczania sankcji za powtarzalność uchybień.

Zgodnie z wcześniej obowiązującymi przepisami, tj. rozporządzeniem *Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” PROW 2007-2013* (Dz.U.2009 Nr 33 poz. 262, z późn. zm.), jeżeli po raz drugi zostało stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów w ramach tego samego wariantu, płatność rolnośrodowiskowa nie przysługiwała temu rolnikowi w danym roku i w roku następnym, w części dotyczącej tego wariantu, a w przypadku gdy kolejny raz zostało stwierdzone to uchybienie w przestrzeganiu tych wymogów, płatność rolnośrodowiskowa podlegała zwrotowi. Dlatego też, stosowanie jednocześnie przepisów § 28 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia w zakresie „powtarzalności sankcji” oraz art. 18 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 (tj. pozostawienie obu systemu redukcji i wykluczeń) byłoby zbyt dotkliwie dla beneficjentów programu rolnośrodowiskowego.

Mając na uwadze powyższe pragnę również wskazać, że przedmiotowe zmiany zasad zostały wyjaśnione w uzasadnieniu do rozporządzenia rolnośrodowiskowego, a zatem Krajowa Rada Izb Rolniczych była informowana o wprowadzanych zmianach w toku konsultacji społecznych projektu przedmiotowego rozporządzenia.

Pragnę również nadmienić, że obecnie obowiązujące przepisy nie naruszają zasady proporcjonalności, bowiem zasada ta znalazła odzwierciedlenie w przywoływanych § 38 i 39 ww. rozporządzenia rolnośrodowiskowego. Zgodnie z tymi przepisami, np. zmniejszenia są dokonywane w różnych wysokościach, w zależności od wagi naruszeń.

Odnosząc się do kwestii nie informowania rolników podejmujących zobowiązania w ramach programu rolnośrodowiskowego (w tym rolników przystępujących do programu w roku 2011), uprzejmie informuję, że rozporządzenie *Komisji (UE) nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich* (Dz. Urz. UE L 25 z 28.01.2011 r., str. 8, z późn. zm.) weszło w życie od dnia 29 stycznia 2011 r. i od tego dnia stało się częścią unijnego porządku prawnego, a przez to także częścią porządku krajowego, bowiem rozporządzenie to jest aktem obowiązującym bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich. W tym kontekście pragnę podkreślić, że publikacja w Dzienniku Urzędowym UE jest wystarczająca do tego, by unijny akt normatywny wszedł w życie i zaczął obowiązywać.

Wnioskodawca składając wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, potwierdza, że znane mu są zasady przyznawania płatności oraz pomocy finansowej objętych wnioskiem o przyznanie płatności. Brak jest prawnego obowiązku nałożonego na organy, by każdorazowo informować wszystkich wnioskodawców o wszystkich obowiązujących w danym zakresie przepisach, przepisy są bowiem publikowane w oficjalnych publikatorach (krajowych czy unijnych), a podmiot, który chce z nich korzystać, powinien je znać.

Odnosząc się do kwestii kryteriów, jakie będą stosowane przy wydawaniu przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie/nadmiernie pobranych płatności rolnośrodowiskowych, informuję, że „kryteria”, jakie będą stosowane przy wydawaniu przez ARiMR decyzji wynikają z art. 18 ust. 1 rozporządzenia 65/2011 oraz ze szczegółowych zasad dotyczących stosowania ww. artykułu, uregulowanych w § 38 i 39 rozporządzenia rolnośrodowiskowego.

W kontekście powyższego pragnę również podkreślić, że zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 sprawdzenie zgodności z kryteriami kwalifikowalności, w tym również zgodności z obowiązującymi wymogami, odbywa się zarówno w kontroli administracyjnej, jak i kontroli na miejscu. A zatem realizacja wymogów obowiązujących dla danego wariantu lub pakietu będzie weryfikowana zarówno w ramach kontroli administracyjnych, jak i w ramach kontroli na miejscu. Zakres i sposób wykonywania tych kontroli nie uległ zmianie w stosunku do lat poprzednich.

Ponadto, w przypadku, gdy zostanie stwierdzone, że rolnik, w danym roku, nie realizuje na danej działce rolnej wymogów, płatność rolnośrodowiskowa za dany rok, podlega zmniejszeniu w wysokości określonej w załączniku Nr 7 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego lub przepisach określonych w § 38 tego rozporządzenia. Jednocześnie, mając na względzie brzmienie art. 18 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011, jeżeli w latach poprzednich (tj. od roku 2011, kiedy ww. rozporządzenie weszło w życie) była do działki rolnej, na której stwierdzono nieprawidłowość, przyznana płatność rolnośrodowiskowa za realizację danego wariantu lub pakietu, rolnik będzie zobowiązany zwrócić przyznaną za dany wariant kwotę płatności rolnośrodowiskowej do tej działki rolnej w wysokości jaka odpowiada % zmniejszeniu za daną nieprawidłowość ustaloną w załączniku Nr 7 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego.

Zgodnie z § 39 ust. 6 rozporządzenia rolnośrodowiskowego zwrot płatności rolnośrodowiskowych następuje w trybie i na zasadach określonych w *ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Dz. U. 2008, Nr. 98, poz. 634 z późn. zm.). Na podstawie art. 29 ust. 1 tejże ustawy organem właściwym do ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności jest kierownik Biura Powiatowego ARiMR, który na podstawie stwierdzonego braku spełnienia wymogu przez rolnika, będzie określał w drodze decyzji administracyjnej kwotę nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności rolnośrodowiskowych.

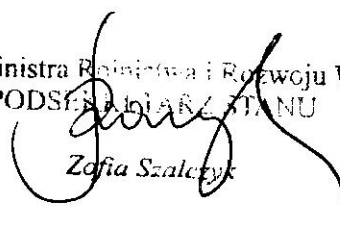
Jednocześnie, uprzejmie informuję, że nie jest możliwym odniesienie się do „niezgodności z Konstytucją” wprowadzonych rozwiązań wynikających ze stosowania art. 18 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011, bowiem nie zostało wskazane precyzyjnie, jakie konkretne rozwiązania i z jakimi przepisami Konstytucji RP miałyby być niezgodne.

Natomiast, odnosząc się do kwestii kontynuacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie wariantów sadowniczych Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne, pragnę ponownie poinformować, że zgodnie z wprowadzonymi zmianami, od dnia 15 marca 2013 r. rolnicy nie mają możliwości rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie wariantów sadowniczych Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne (tj. wariantów: dziewiątego – uprawy sadownicze i jagodowe dla których zakończono okres przestawiania, dziesiątego - uprawy sadownicze i jagodowe

w okresie przestawiania, jedenastego – pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe dla których zakończono okres przestawiania i dwunastego – pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe w okresie przestawiania). Dotyczy to zarówno „nowych” rolników (tj. rozpoczynających po raz pierwszy lub kolejny program) oraz rolników, którzy uczestniczą już w tym programie, a chcieliby dokonać zmiany uprawy na uprawy sadownicze (wyjątek stanowią uprawy truskawki i poziomki). Natomiast zobowiązania w zakresie upraw sadowniczych podjęte przed dniem 15 marca 2013 r. powinny być nadal kontynuowane, a płatność do nich będzie przyznawana. Uprzejmie informuję, że szersze informacje w tym zakresie zostały przekazane pismem z dnia 29 maja 2013 r., znak: PBrś-55021-4a/13 (esz-2101).

Z poważaniem,

up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Zofia Szalczyk